

บทที่ 7

แนวโน้มของการพากย์ภาพยนตร์ในอนาคต (Future Trends)

สิ่งที่มีผลกระทบต่อสร้างภาพของการพากย์ในอนาคตก็คือกระบวนการเติบโตและเสื่อมถอยของงานพากย์ที่สืบเนื่องมาจากอดีตซึ่งทำให้สามารถอธิบายได้ถึงสิ่งที่ได้เกิดขึ้นใหม่หรือปรากฏการณ์ใหม่ที่เข้ามามีบทบาทต่อรูปแบบของการพากย์ในปัจจุบัน ซึ่งได้แก่

- 1) การบรรยายอักษรใต้ภาพ
- 2) นักพากย์รุ่นใหม่
- 3) การเข้าสู่วงการ
- 4) รูปแบบและวิธีการพากย์ในอนาคต
- 5) มิติทางเศรษฐกิจและสังคมวัฒนธรรมที่นำไปสู่การดำรงอยู่

การพากย์ภาพยนตร์จะยังคงอยู่ต่อไปภายใต้เงื่อนไขเหล่านี้ โดยจะชี้ให้เห็นถึงภาพของวงการพากย์ที่มีเงื่อนไขเหล่านี้เป็นตัวกำหนด ซึ่งจะกล่าวได้ในรายละเอียดดังนี้

1) การบรรยายอักษรใต้ภาพ

จากคำถามเบื้องต้นที่นำไปสู่การวิจัยในครั้งนี้ว่าการบรรยายอักษรใต้ภาพสามารถเข้ามาแทนที่การพากย์ได้หรือไม่ นักพากย์จากกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยมีคำตอบทั้งได้และไม่ได้ ซึ่งไม่ใช่ข้อสรุปที่เป็นฉันทาคติที่เห็นพ้องต้องกัน (Consensus) เราสามารถหาคำตอบได้จากการพิจารณาบริบทของสังคมไทยได้ดังนี้คือ

1) พื้นฐานความรู้ ซึ่งแบ่งกลุ่มผู้ชมออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

- คนที่มีการศึกษาทางด้านภาษาหรือมีพื้นฐานการศึกษาสูง ที่ต้องการอรรถรสเดิมของภาพยนตร์โดยไม่มีการใช้การพากย์เข้ามาแทนที่ และเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจากการชมภาพยนตร์
- คนที่มีการศึกษาน้อยถึงไม่มีเลย กลุ่มผู้ชมเหล่านี้ย่อมไม่มีความสนุกสนานเลยหากต้องฟังความสนใจไปกับตัวหนังสือ ที่ยากต่อการอ่าน แทนที่จะได้รับความบันเทิงของภาพยนตร์อย่างเต็มที่โดยมีภาษาไทยเป็นภาษาหลักที่จะถ่ายทอดคำหมายออกมาเป็นเสียงพูด ไม่ใช่ภาษาเขียน

- 2) ข้อจำกัดทางกายภาพ สายตาเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการอ่านคำบรรยายได้ภาพ ในกรณีของผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่จะมีปัญหาทางด้านสายตา การอ่านคำบรรยายได้ภาพ จึงไม่ใช่ความบันเทิงอย่างแน่นอน อีกทั้งตัวหนังสืออาจเล็กเกินไป หรือความเร็วในการเปลี่ยนบรรทัดของตัวอักษร ซึ่งอาจทำให้อ่านไม่ออกและอ่านไม่ทัน ถึงแม้ว่าจะเป็นกรณอ่านในโรงภาพยนตร์ที่ตัวหนังสือมีขนาดใหญ่ก็ตาม หรือในกรณีของเด็ก ซึ่งอาจจะยังอ่านหนังสือไม่คล่อง ไม่แตกฉาน การอ่านจึงไม่ใช่เรื่องสนุกนักสำหรับผู้ที่มีข้อจำกัดทางกายภาพเหล่านี้
- 3) ประเภทของสื่อ ถึงแม้ว่าเป็นกรณีทางเลือกที่สามารถเลือกได้ ระหว่างการชมภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์และการชมภาพยนตร์ทางโทรทัศน์ แต่โดยธรรมชาติของสื่อโทรทัศน์ที่มีการกระจายตัวสูงกว่าโรงภาพยนตร์ กลุ่มผู้ชมกว้างกว่า ดังนั้น การทำคำบรรยายได้ภาพทางโทรทัศน์จึงเป็นกรณีทางเลือกที่ไม่เหมาะสมด้วยประการทั้งปวง เพราะสิ่งที่เห็นได้ชัดเจนคือ ตัวหนังสือมีขนาดเล็ก พื้นที่ในการใส่ตัวอักษรมีน้อย การใช้คำบรรยายได้ภาพแทนที่การพากย์ทางโทรทัศน์จึงคงไม่สามารถทำได้ในระยะเวลาอีกยาวนาน ดังนั้น ทางเลือกใหม่จึงกลายเป็นโทรทัศน์ที่สามารถรับฟังเสียง Soundtrack ได้ แต่ไม่มีคำบรรยายได้ภาพ การทำความเข้าใจเนื้อเรื่องได้อย่างสมบูรณ์จึงทำได้ยาก

เมื่อพิจารณาจากบริบทเหล่านี้แล้ว เราคงได้คำตอบที่ชัดเจนว่า การบรรยายอักษรได้ภาพไม่สามารถแทนที่การพากย์ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสื่อโทรทัศน์ แต่จะเป็นกรณีทางเลือกที่ดีสำหรับกลุ่มคนที่มีความรู้ ในการชมในโรงภาพยนตร์หรือวิดีโอ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า ภาพยนตร์เป็นเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างภาพและเสียง ไม่ใช่ ภาพและตัวอักษร ดังนั้น การพากย์ยังคงจะต้องมีต่อไป แต่ปัญหาคือการสร้างคุณภาพในงานพากย์ให้ใกล้เคียงกับต้นฉบับนั้นทำได้มากน้อยแค่ไหน ซึ่งปัญหาเป็นสิ่งที่นักพากย์ต้องขบคิดถึงการสร้างงานที่มีคุณภาพมากกว่าปริมาณอย่างเช่นที่พบเห็นกันตามสถานีโทรทัศน์หรือเคเบิลทีวีในปัจจุบัน

2) นักพากย์รุ่นใหม่

เป็นคำตอบที่ดีสำหรับคำถามข้างต้น เพราะมีผู้ชมจำนวนไม่น้อยที่เบื่อหน่ายกับการพากย์ที่ไม่มีคุณภาพ เสียงไม่เข้ากับภาพที่เห็น จึงหาทางหลีกเลี่ยงด้วยการหันไปหาทางเลือกอื่น

คือ การบรรยายอักษรใต้ภาพ ถึงแม้ว่า ความสามารถในการเข้าใจเนื้อหาของเรื่องจะไม่ 100% ก็ตาม ดังนั้น นักพากย์รุ่นใหม่จึงควรเป็นผู้เปลี่ยนแนวความคิดของผู้ชมที่มีการศึกษามากขึ้นเรื่อยๆ โดยการสร้างงานพากย์ที่มีคุณภาพ สร้างความน่าเชื่อถือระหว่างภาพและเสียงให้กับผู้ชม และในขณะเดียวกัน นักพากย์รุ่นเก่าก็ควรจะมีส่วนร่วมช่วยเหลือในการพัฒนาให้การพากย์ดีขึ้น

จากจุดที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน การสร้างนักพากย์ใหม่โดยองค์กรหรือการคัดเลือกเสียงก็ตาม ทำให้เรามองเห็นภาพของนักพากย์รุ่นใหม่ได้ดังนี้

1) นักพากย์ในองค์กร เช่นสถานีโทรทัศน์และเคเบิลทีวี

นักพากย์ที่เกิดจากการสร้างขององค์กรส่วนใหญ่ มักมีความมั่นใจในตนเองสูง บางครั้งสูงมากจนเกินความพอดี เพราะคิดว่าตนเองมีความสามารถแล้ว เก่งแล้ว เสียงดีดีแล้ว พากย์ดีหรือไม่ดี ผู้ชมฟังทุกวันก็ชินไปเอง ไม่มีการติดตามงานของตนว่าที่พากย์ออกไปแล้วเป็นอย่างไรบ้าง ส่วนใหญ่แล้ว นักพากย์รุ่นเก่ามักจะให้คำแนะนำแก่นักพากย์เหล่านี้เมื่อมีโอกาส เพราะการแนะนำจนฝีมือของนักพากย์รุ่นใหม่มีการพัฒนามากขึ้นจะช่วยแบ่งเบาภาระในการพากย์ได้มาก และไม่เป็นถ่วงให้การพากย์ช้า แต่เนื่องจากมีความมั่นใจมากเกินไป จึงทำให้นักพากย์เหล่านี้ไม่ยินดีกับการให้คำแนะนำหรือ tips ในการพากย์ของนักพากย์รุ่นเก่า ซึ่งบางครั้งนักพากย์รุ่นเก่าๆเกิดความเบื่อหน่ายหรือเอือมระอาที่จะสอนหรือให้คำแนะนำ ทำให้โอกาสการเรียนรู้หรือพัฒนาฝีมือในการพากย์นั้นน้อยลง ยิ่งการเรียนรู้ด้วยวิธี "ครูพักลักจำ" แบบเก่ายิ่งน้อยลงไปอีก เพราะไม่สนใจในการเรียนรู้วิธีการพากย์ของนักพากย์รุ่นเก่า ไม่สังเกต ไม่จดจำ ความก้าวหน้าในการพากย์จึงอยู่ในปริมาณต่ำ

โอกาสที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขแนวความคิดของนักพากย์ที่เกิดในองค์กรส่วนใหญ่ทำได้ยาก เพราะเนื่องจากปัจจัยในเรื่องของระบบนายทุน หรือเจ้าของปัจจัยการผลิตเข้ามาเกี่ยวข้อง บางคนเป็นเด็กฝาก บางคนเส้นใหญ่ ทำให้การเปลี่ยนแปลงบุคลากรทำได้ยาก นักพากย์เกิดใหม่เหล่านี้มักจะวาดภาพว่าการได้พากย์เป็นพระเอกหรือนางเอกเป็นการก้าวขั้นสูงสุดสุดยอดของการเป็นนักพากย์ ดังนั้น จึงมีความพยายามช่วงชิงตำแหน่งพระเอกและนางเอกจนเป็นเรื่องปกติในองค์กร ซึ่งแนวคิดนี้เป็นเหมือนดาบสองคมสำหรับตัวนักพากย์เอง เพราะลึ้มนึกถึงสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ความสามารถและชั่วโมง

บินในการพากย์ของตน มีนักพากย์หลายคนได้พากย์ในบทพระเอกนางเอกสมใจ แต่เนื่องจากความสามารถที่มีขีดจำกัด แทนที่จะเป็นการเสริมให้ตนเองเด่นขึ้น กลับกลายเป็นการฆ่าตัวตายแทน เพราะยังมีข้อเปรียบเทียบที่เห็นได้ชัดเจน เมื่อนักพากย์ที่พากย์ตัวละครตัวรองหรือตัวประกอบพากย์ได้ดีกว่าตัวละครเอกของเรื่อง

นักพากย์กลุ่มนี้จะมีโอกาสในการทำงานอย่างต่อเนื่องจนยึดเป็นอาชีพได้มากกว่า เพราะมีงานในองค์กรรองรับ และมีความถนัดในการทำงานสูงกว่า ซึ่งเท่ากับมีเวทีหรือสนามให้ฝึกซ้อมได้อย่างสม่ำเสมอ ดังนั้น จึงเกิดแนวความคิดที่ว่า “เป็นของตาย” ไม่ต้องวิ่งหางานพากย์ และเป็นสื่อโทรทัศน์ที่สามารถยึดเหยียดเสียงของตนให้ผู้ชมได้ ความตั้งใจในการทำงานบางครั้งมีน้อยกว่านักพากย์ที่ผ่านการคัดเลือกเสียง

2) นักพากย์ที่เกิดจากการคัดเลือกเสียง

นักพากย์กลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีความตั้งใจในการทำงานสูง เพราะงานที่ได้มาต้องมีการแข่งขัน ส่วนใหญ่ คนที่ได้รับการคัดเลือกจะมีความภาคภูมิใจ และมีแรงกระตุ้นในการทำงานสูง

แต่นักพากย์เหล่านี้มีข้อจำกัดหลายประการ เช่น ความสามารถในการพากย์ เพราะยึดเกณฑ์เสียงเหมือนเป็นหลัก จึงไม่เคยมีประสบการณ์ในการพากย์มาก่อน การถ่ายทอดอารมณ์เสียงจึงทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร

นอกจากนั้นข้อจำกัดในเรื่องของเวลาในการเรียนรู้และทำงาน เมื่อได้รับการคัดเลือกเสียง ก็เริ่มต้นการทำงานเลย ทำให้ไม่มีเวลาฝึกหัด หรือเรียนรู้ เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มแรก จะมีโอกาสในการเรียนรู้และฝึกหัด ในรูปแบบของ Practical Knowledge มากกว่า อีกทั้งไม่มีความต่อเนื่องในการทำงาน เพราะจะมีการเปลี่ยนเสียงใหม่เมื่อเป็นภาพยนตร์เรื่องใหม่ นักพากย์กลุ่มนี้จึงไม่มีโอกาสที่จะพัฒนาฝีมือการพากย์ให้มากขึ้นได้ ปริมาณความถี่ของการทำงานพากย์ต่ำ ถึงแม้มีโอกาสที่จะถูกคัดเลือกในภาพยนตร์เรื่องอื่นๆอีกก็ตาม

ความพร้อมในการเรียนรู้งานจะมีมากกว่าในกลุ่มแรก เพราะผู้กำกับเสียงจะทำหน้าที่เป็นผู้ฝึกสอนไปในขณะที่พากย์ แนวความคิดในแบบเดียวกับกลุ่มแรกจึงไม่มี เนื่องจากเป็นนักพากย์ใหม่ ความตั้งใจสูง แรงจูงใจในการเรียนรู้จึงอยู่ในปริมาณที่สูงกว่า และพร้อมที่จะเปิดรับความรู้จากคำแนะนำของผู้ที่มีประสบการณ์ในการพากย์มากกว่า

ด้วยเหตุผลเหล่านี้ หากกลุ่มนักพากย์กลุ่มนี้มีโอกาสในการทำงานอย่างต่อเนื่อง โอกาสที่จะพัฒนาความสามารถจะมีมากกว่า เพราะเมื่อผ่านการทำงานในช่วงแรก จะทำให้มองเห็นแนวโน้มในการพากย์ ว่ามีพรสวรรค์หรือไม่ มีความสามารถในการที่จะพัฒนาในระดับที่สูงขึ้นไปได้หรือไม่ การเลือกสรรคนที่มีแนวโน้มในการพัฒนาสูงมาฝึกหัด หรือเปิดโอกาสในการเรียนรู้มากขึ้น โอกาสที่จะสืบสานงานพากย์ให้มีคุณภาพก็จะมีมากขึ้น เพราะมีตัวเลือกมากกว่าคนที่เกิดจากในองค์กรที่มีตัวน้อยเลือก

นักพากย์ใหม่ทั้งสองกลุ่มนี้เมื่อนำมาเปรียบเทียบกัน จะเห็นได้ว่ามีโอกาสพบคนที่มีความสามารถในกลุ่มหลังมากกว่าในกลุ่มแรก ในขณะที่ในกลุ่มหลังมีโอกาในการทำงานอย่างต่อเนื่องจนเป็นอาชีพน้อยกว่าในกลุ่มแรก

ผลกระทบในการใช้นักพากย์ใหม่ต่อคุณภาพของงานพากย์และเสียงวิพากษ์วิจารณ์ของผู้ชม

การใช้นักพากย์ใหม่มีผลกระทบต่อกรพากย์และคุณภาพของงานพากย์อย่างแน่นอนที่สุด ซึ่งอาจลำดับได้ดังนี้คือ

- 1) การใช้เวลาในการทำงานมากกว่าปกติ เพราะกว่าจะพากย์ให้ได้ อารมณ์ตามหนัง และเสียงที่ไม่ผิดเพี้ยน อาจต้องเทคกันนับครั้งไม่ถ้วน ดังนั้น การพากย์จึงกินเวลานานกว่าปกติ อีกทั้งเป็นการบันทึกเสียงแบบแยกเส้นเสียง การทำงานจากเดิมเพียงครั้งเดียว พากย์เป็นกลุ่ม เมื่อพากย์หลายคน ก็ต้องทำงานหลายรอบ ต้นทุนในการผลิตก็มากขึ้นตามลำดับ

- 2) เกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับหน้า " พระเอกรูปหล่อ ฉายาเอกเสียงสวย " เป็นเกณฑ์ที่ติดอยู่ในใจของผู้ชมมายาวนาน การเปลี่ยนหน้าใหม่ จึงต้องอาศัยเวลา และมีผลกระทบต่อชื่อเสียงได้มาก ผู้กำกับและผู้วิพากษ์วิจารณ์ของผู้ชมว่าเสียงตัวละครไม่เข้ากับบทบาทนั้น หรือผู้วิพากษ์บางคนเสียงเหมือนต้นฉบับราวกับเป็นเสียงเดิมเลยทีเดียว จึงได้เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจน คือ เมื่อภาพยนตร์ถูกแปรรูปมาทำเป็นละครบนหน้าจอทีวีทั่วประเทศ มักจะถูกติกลับเพราะคนดูไม่ยอมรับเสียงใหม่ เป็นถือว่าการพากย์ที่ไม่ได้อารมณ์ตามภาพยนตร์ เพราะใช้เสียงคนพากย์ การพากย์จึงไม่ได้อารมณ์เมื่อเปรียบเทียบกับการใช้เสียงคนในหนัง เป็นถือว่าการแทนที่เสียงไม่ได้อารมณ์ตามภาพ คุณภาพของคนพากย์ลดลงตามไปด้วย

3) การเข้าสู่วงการ

เราอาจแบ่งประเภทตามสื่อที่มีในปัจจุบัน ที่เห็นได้ชัดเจนคือ โรงภาพยนตร์ และโทรทัศน์ ทำให้เราเห็นวิธีการในการเข้าสู่วงการพากย์ได้ใน 2 ลักษณะเช่นเดียวกับลักษณะของโรงพากย์ใหม่ที่กล่าวมาข้างต้นคือ

- 1) การคัดเลือกเสียง เป็นการเปิดโอกาสมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับยุคก่อน ซึ่งลักษณะนี้จะเกิดขึ้นในสื่อโรงภาพยนตร์ที่มีการบันทึกเสียง ซึ่งรายชื่อยังมีการเติบโตตามธรรมชาติ คือ มีการฝึกหัดและสร้างงานรองรับอาชีพนี้ไว้ก่อน จึงนำไปสู่การคงอยู่และการพัฒนาการพากย์อย่างมีคุณภาพได้
- 2) การสร้างคนในองค์กร เช่นในสื่อโทรทัศน์ จะมีลักษณะของการปิดกั้น (No choice) ไม่เปิดโอกาสให้กับคนนอกองค์กร ซึ่งอาจมีความสามารถบางอย่าง แต่ก็ติดกันจึงนำไปสู่ความซ้ำซาก เพราะเป็นบุคลากรเพียงกลุ่มเดียวที่เข้ารับการฝึก ข้างต้นว่า ในกรณีที่นักพากย์พากย์ไม่ดี นอกจากไม่มีโอกาสไปหัดหัดใหม่แล้ว ดีกว่า ยังเป็นการยึดเยียดงานที่ไม่มีคุณภาพในกับผู้ชม ซึ่งไม่ยอมรับ จึงไม่มีทางเลือก จำเป็นต้องรับสภาพหรือเปลี่ยนไปใช้การรับจ้างพากย์แทน ในกรณีที่สามารทำได้

จะเห็นได้ว่านักพากย์มีความรู้มากขึ้น แต่ขาดทักษะ ดังนั้น ควรมีการสร้างงานอย่างต่อเนื่อง เพราะจะเป็นการพัฒนาให้นักพากย์มีโอกาสฝึกฝนทักษะ ในขณะเดียวกัน เมื่อมีการเปิดโอกาสในการเข้าสู่วงการ จึงควรเปิดโอกาสให้มีการทำงานอย่างต่อเนื่อง มีการฝึกอบรม โดยการนำนักพากย์ที่มีประสบการณ์มาให้คำแนะนำในการพากย์เป็นต้น

4) รูปแบบและวิธีการพากย์ในอนาคต

จากรูปแบบที่ผ่านมาเราจะเห็นได้ว่าเทคโนโลยีเข้ามาเป็นหลักในการเปลี่ยนแปลง แต่อย่างไรก็ตามนักพากย์เองที่เป็นตัวแปรสำคัญในการปรับตัวให้กับสถานะของการเปลี่ยนแปลงในแต่ละยุคสมัย จากข้อมูลต่างๆที่ได้กล่าวมาทั้งหมด เราอาจจะมองแนวทางการพากย์ในอนาคตได้ดังนี้

● แนวทางการพากย์ทางโทรทัศน์

เนื่องจากข้อจำกัดหลายประการที่กล่าวถึงไปแล้ว แนวทางการพากย์สำหรับโทรทัศน์ หรือ วิดีโอ และเคเบิลทีวี อาจเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมไม่มากนัก แต่อาจจะมีการใช้คำบรรยายอักษรได้ภาพมามีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ยังจะต้องมีการพากย์อยู่คู่กับสื่อเหล่านี้ต่อไป เพราะคนไทยส่วนใหญ่ยังมีพื้นฐานความรู้น้อย กรณีของการใช้คำบรรยายอักษรได้ภาพร่วมด้วย จึงสามารถใช้ได้ในบางรายการ ที่กลุ่มผู้ชมอยู่ในระดับที่มีความรู้สูงในระดับหนึ่ง และเฉพาะรายการหรือภาพยนตร์ที่เป็นภาษาอังกฤษเท่านั้น ส่วนภาพยนตร์ประเภทอื่นๆ ยังต้องมีการพากย์ต่อไป การใช้วิธีอื่นเข้ามาแทนที่อาจทำได้ยาก เพราะข้อจำกัดทางด้านภาษาที่ทำให้การบรรยายอักษรไม่เหมาะสม หรือเข้ากับสถานการณ์

การวางตัวพากย์หรือกำหนดตัวพากย์โดยวิธีการคัดเลือกเสียงอาจจะมีกรนำเข้ามาใช้อีกหลายสิบปีข้างหน้า เพราะอำนาจในการบริหารยังผูกขาดกับองค์กร การกำหนดตัวพากย์โดยวิธีการคัดเลือกเสียง ทำให้เสียเวลา และสิ้นเปลืองงบประมาณ ในกรณีที่เป็นได้คือ เมื่อบริษัทผู้ผลิตภาพยนตร์ต้องการให้ใช้มาตรฐานเดียวกันกับการพากย์ภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์ถึงจะยินยอมขายลิขสิทธิ์ให้ เท่านั้น แต่ยังมีความเป็นได้น้อย ดังนั้น อาจจะต้องใช้เวลาอีกยาวนานหากจะเปลี่ยนแปลงระบบเดิมที่เป็นอยู่

เนื่องจากรูปแบบของการนำนักพากย์ที่ผ่านการคัดเลือกเสียงมาใช้ไม่มีความต่อเนื่อง ดังนั้นการสรุปบทเรียนที่ผ่านมา หรือผลที่ได้จากเลือกสรรบุคลากรเหล่านี้จึงไม่มีการกำหนดข้อสรุปออกมา อีกทั้งส่วนใหญ่ในภาพยนตร์แต่ละเรื่องถึงแม้ว่าจะมีการคัดเลือกเสียงแต่ส่วนใหญ่จะเป็นการคัดเลือกเสียงระหว่างนักพากย์อาชีพเป็นส่วนใหญ่ นักพากย์รุ่นใหม่จริงๆ เป็นเพียงส่วนน้อยเท่านั้น ดังนั้น ภาพรวมของการพากย์ภาพยนตร์จึงไม่ได้เป็นภาพลบทั้งหมด ดังนั้น กลุ่มผู้บริหารองค์กรทั้งหลายจึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับการสรุปบทเรียนของการนำนักพากย์ใหม่มาใช้ เพราะไม่เห็นถึงความกระทบกระเทือนต่อการพากย์มากนัก

- **แนวทางการพากย์สำหรับโรงภาพยนตร์**

สำหรับโรงภาพยนตร์ การคัดเลือกเสียงจะกลายเป็นมาตรฐานหลักที่ใช้กับภาพยนตร์ทุกค่าย ทุกสังกัด เพราะอำนาจการควบคุมขึ้นอยู่กับบริษัทผู้ผลิตภาพยนตร์ ซึ่งมีสิทธิ์เรียกร้องให้กระบวนการผลิตงานพากย์เป็นไปภายใต้ระบบสากลที่ใช้กันทั่วโลก ซึ่งอาจจะมีแนวโน้มการพากย์น้อยลงไปเรื่อยๆ เช่นเดียวกัน เพราะบริษัทผู้ผลิตเป็นผู้ตัดสินใจเลือกจะให้ภาพยนตร์แต่ละเรื่องพากย์หรือไม่ อีกทั้งกลุ่มผู้ชมส่วนใหญ่ที่มีอำนาจซื้อหันเข้าหาการชมภาพยนตร์ที่มีคำบรรยายใต้ภาพมากขึ้น ดังนั้น การพากย์ภาพยนตร์สำหรับโรงภาพยนตร์ จะมีเปอร์เซ็นต์การผลิตน้อยลง

หรือในกรณีภาพยนตร์ไทย ปัจจุบันภาพยนตร์ไทยยุคใหม่หันมาสร้างภาพยนตร์เสียงในฟิล์มกันเป็นส่วนใหญ่ หรือในบางกรณีก็จะใช้นักแสดงพากย์ทับเสียงตนเอง ดังนั้น บทบาทของนักพากย์กับการพากย์ภาพยนตร์ไทยจึงลดน้อยลงจนกระทั่งไม่มีความจำเป็นเลย จนอาจเรียกว่าการพากย์ภาพยนตร์ไทยในโรงภาพยนตร์ไม่มีเหลืออีกต่อไปแล้ว ยกเว้นกรณีของหนังที่มีต้นทุนการผลิตต่ำเช่นหนังเรทอาร์ หรือหนังบี เท่านั้นเอง

นอกจากนั้น กรณีของนักพากย์ที่ล้มเหลวจากระบบที่พากย์ในโรงภาพยนตร์ชั้น 2-3 หรือ หนังบีจะค่อยๆ หดหายไปมากที่สุด เนื่องจากเจ้าของโรงภาพยนตร์ไม่ต้องการเสียค่าใช้จ่ายในการผลิตเพิ่มขึ้น อีกทั้ง ภาพยนตร์ประเภทนี้ไม่มีความจำเป็นต้องพากย์ แม้กระทั่งในปัจจุบัน บางโรงก็ไม่นิมนต์นักพากย์ เพียงแต่ฉายภาพยนตร์ไปเพียงอย่างเดียว

ในขณะที่เดียวกันรูปแบบการพากย์จากเดิมที่ใช้นักพากย์ อาจเปลี่ยนแปลงเป็นเทคโนโลยีก้าวหน้าขึ้นในอนาคต ซึ่งอาจใช้วิธีการเก็บตัวอย่างเสียงไว้ในระบบคอมพิวเตอร์ แล้วนำมาเลือกใช้ โดยวิธีการพากย์โดยใช้ตัวอย่างเสียง แทนที่ นักพากย์ที่อ่านบทเรื่องในอนาคตที่ยังมาไม่ถึงในเร็ววันนี้ แต่มีความเป็นไปได้ โดยมีการเก็บตัวอย่างเสียงที่มี แล้วนำเสียงซึ่งมีน้ำเสียงเหมือนกับเสียงต้นฉบับมาผ่านกระบวนการพากย์หรือเลือก โดยการผ่านผสมเสียง กัดเสียงผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ให้ตรงกับเสียงต้นฉบับทุกที และปรับให้ได้อารมณ์ หรือจังหวะตามที่ต้องการได้ อย่างเช่นอารมณ์เพลงที่มีจุดบันทึกไว้ ต้องใช้เครื่องดนตรีหรือนักร้องก็สามารถทำได้

อาจดูเป็นเรื่องเพ้อฝันหรือไกลเกินที่จะคิดถึงในขณะนี้ แต่ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่ผ่านมานับแต่อดีต จะเห็นว่ามีความเป็นไปได้ เพราะ เมื่อเทคโนโลยีก้าวหน้าขึ้น การเรียกร้องทักษะของนักพากย์นั้นเริ่มลดน้อยลงไปทุกที บรรณารักษ์ที่ดูแลบทบาทลงเรื่อยๆ จึงไม่น่าแปลกหากวันหนึ่งข้างหน้า แรงงานคนไม่ใช่สิ่งจำเป็นอีกต่อไป

แต่อย่างไรก็ตามรูปแบบนี้ยังคงต้องใช้เวลาอีกยาวนานกว่าจะถึงขั้นที่แท้จริงระดับนั้น แต่สำหรับในอนาคตอันใกล้มีความเป็นไปได้ที่การใช้คำบรรยายใช้แทนเสียงที่ต้องการมากขึ้น แต่ด้วยบริบทของสังคมไทยการพากย์จำเป็นจะต้องคงไว้เป็นอย่างน้อยอีกหลาย 10 ปี ถึงแม้ว่าจะมีปริมาณที่ลดลงก็ตาม

5) มิติทางด้านเศรษฐกิจและสังคมวัฒนธรรมที่นำไปสู่การดำรงอยู่

ด้วยปัจจัยต่างๆที่ได้กล่าวไปแล้ว ทำให้เราสามารถมองเห็นภาพกระบวนการผลิตของการพากย์ รวมทั้งความเสื่อมถอยของงานพากย์ ซึ่งเป็นแนวทางไปสู่การลดความอยู่ของการพากย์ภาพยนตร์ในอนาคตนั้นขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่จะเป็นสาเหตุของการพากย์ภาพยนตร์ไทยจะดำรงอยู่ได้ต่อไป และอยู่ในสถานะอย่างไร โดยเราสามารถแบ่งออกเป็น 2 มิติด้วยกันคือ

- 1) มิติทางเศรษฐกิจ
- 2) มิติทางสังคมและวัฒนธรรม

โดยในมุมมองของแต่ละมิตินั้นมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันที่จะทำให้การพากย์ภาพยนตร์ คงอยู่ต่อไป ซึ่งอธิบายได้ดังนี้คือ

1) มิติทางเศรษฐกิจ

รายได้จากการพากย์เป็นตัวแปรสำคัญตัวหนึ่งที่ทำให้ผู้คนมากมายต้องการที่จะ เป็นนักพากย์ ดังนั้น กลุ่มที่มีอิทธิพลโดยตรงคือ กลุ่มนายทุน หรือองค์กรต่างๆ ที่เป็น เจ้าของภาพยนตร์ หรือมีลิขสิทธิ์ในภาพยนตร์นั้น ๆ รวมไปถึงการเป็นผู้ว่าจ้าง หรือเจ้าของเงินนั่นเอง

จากที่ได้กล่าวไปแล้วในบทที่ 5 ว่ารายได้ของนักพากย์มีอัตราการขยายตัวที่ค่อนข้างต่ำ ไม่มีการปรับตัวมากนักในช่วงระยะเวลากว่า 40 ปีที่ผ่านมา ดังนั้น จึงทำให้อัตราการเติบโตของวงการพากย์จึงอยู่ในขอบเขตที่จำกัด เนื่องจากรายได้อยู่ในอัตราที่คงที่ เกิดการตัดราคากัน แรงจูงใจในการทำงานของนักพากย์จึงต่ำลง โอกาสในการขยายตัวของจำนวนนักพากย์ก็มีน้อยเพราะกลุ่มนายทุนต่างๆไม่เห็นประโยชน์จากการสร้างบุคลากรใหม่ และคำนึงถึงผลประโยชน์ของตนเป็นหลัก

นอกจากนั้น ยังมีความพยายามลดบทบาทของนักพากย์ลง โดยนำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาแทนที่ หรือนำมาผสมผสาน เช่น การใช้การบรรยายอักษรได้ภาพสลับกับการพากย์ เพื่อประหยัดงบประมาณในการพากย์ โดยลดจำนวนนักพากย์ให้น้อยลง จากที่ต้องใช้นักพากย์ให้เสียงทุกเสียง ก็ลดจำนวนเป็นเพียง 1-2 คน และใช้ตัวอักษรได้ภาพแทน เช่น การพากย์รายการสารคดีบางรายการของ ITV เป็นต้น ซึ่งหากมองในแง่ของผู้ผลิต อาจคิดว่าการแทนที่นี้ทำให้มีแนวโน้มของความเป็นสากลมากขึ้น และประหยัดค่าใช้จ่ายได้ดี แต่เมื่อมองในแง่ของสถานภาพของสื่อโทรทัศน์ ด้วยข้อจำกัดหลายประการเช่น ขนาดของตัวอักษรที่เล็กเมื่อปรากฏอยู่บนจอโทรทัศน์, ความเร็วของการเปลี่ยนภาพและอักษรที่ต้องสัมพันธ์กัน, กลุ่มผู้ชมสูงอายุที่อาจมีปัญหากับการอ่าน หรือแม้แต่การศึกษาของผู้ชม เนื่องจากสื่อโทรทัศน์ที่มีความเป็นมวลชน กลุ่มผู้ชมมีหลากหลาย ดังนั้น มีผู้ชมจำนวนไม่น้อยที่ไม่สัมพันธ์กับการอ่าน หรืออ่านหนังสือไม่ออก ความพยายามลดบทบาทของการพากย์โดยใช้การบรรยายอักษรได้ภาพแทนที่ จึงเป็นการทำลายศิลปะในการพากย์ส่วนหนึ่ง และ ไม่สามารถเข้ามาแทนที่การพากย์ได้

นอกเหนือจากนั้น ความพยายามสร้างบุคลากรภายในองค์กรเพื่อความสะดวกในการทำงานเป็นเรื่องที่ดี แต่ทำให้ขาดการสร้างสรรค์ เพราะหากบุคลากรที่พยายามสร้างไม่มีความสามารถเพียงพอ ไม่เพียงแต่จะทำให้การพากย์ขาดคุณภาพ แต่ยังทำให้เกิดขยะในวงการทำงานที่ยากจะกำจัด เช่นในกรณีของสถานีโทรทัศน์ ซึ่งเป็นสื่อที่สร้างสถานภาพของนักพากย์, ทำให้เสียงติดหูได้เร็ว เมื่อการพากย์ไม่มีคุณภาพ ก็ไม่มีการแก้ไข เพราะขีดความสามารถที่จำกัดของนักพากย์เอง หรือผู้บริหารองค์กรที่ตาไม่มีแววในการเลือกสรรบุคลากร ทำให้กลายเป็นสื่อที่ยึดเยียดให้กับผู้ชม ต้องดู ต้องชม ต้องรับสภาพงานพากย์ที่ไม่มีคุณภาพโดยไม่มีทางเลือกอื่น เพราะการกรอกเสียงเข้าหูทุกวัน ก็ทำให้เกิดความเคยชิน มองข้ามหรือลืมนัดย่อยต่างๆไปได้ หรือกรณี เคเบิลทีวี ซึ่งถือเป็นทางเลือกหนึ่งของผู้ชม แต่ก็มีลักษณะที่ไม่แตกต่างกันมากนัก เพราะผู้บริหารหรือกลุ่มนายทุนส่วนใหญ่เห็นแต่การประหยัดงบประมาณ กำหนดราคาพากย์ไว้ต่ำ นักพากย์ที่มีคุณภาพส่วนใหญ่ที่มีทางเลือกอื่นไม่สามารถรับได้ นักพากย์ที่ยอมรับราคาที่ต่ำจึงมีแต่นักพากย์ที่ไม่มีคุณภาพ หรือนักพากย์ที่พยายามเกิดใหม่ หรือเป็นนักพากย์ฝึกหัดที่ค้ำนึ่งถึงปริมาณในการทำงานเพื่อเพิ่มยอดรายได้ มากกว่าการค้ำนึ่งถึงคุณภาพ อย่างที่เคยมีคำกล่าวที่ว่า “ของถูกและดี ไม่มีในโลก” ดังนั้น การพากย์จึงมีลักษณะที่ไม่ต่างกัน บางครั้งกลุ่มนายทุนอาจมองว่า สามารถประหยัดงบประมาณได้, ค่อยๆฝึกก็เก่งขึ้นเอง เช่นนี้อีกทั้งกลุ่มนักพากย์ที่ด้อยคุณภาพมองเห็นช่องทางหากิน ก็ไม่ปล่อยให้หลุดมือไป จึงทำให้กลายเป็นกาฝากเกาะติดกับองค์กรนั้นๆ ต่อไป อีกทั้งระบบเคเบิลทีวีที่กลายเป็นระบบผูกขาด (Monopoly) ทำให้กาฝากในวงการพากย์ยิ่งแผ่ตัวให้ติดแน่นมากขึ้นไปอีก และยิ่งทำให้ผู้ชมมีทางเลือกน้อยลง

จากประสบการณ์การทำงานของผู้วิจัย พบว่า กลุ่มนายทุนส่วนใหญ่มีแนวคิดที่ตื้นเขิน ค้ำนึ่งถึงตัวเลขหรือผลประโยชน์ในกระบวนการผลิตเป็นหลักและมองข้ามความสำคัญของศิลปะในการพากย์ไป จึงทำให้การเติบโตก้าวหน้าของวงการพากย์มีน้อย นักพากย์ในแต่ละองค์กรมีคุณภาพด้อยลง เพราะการสร้างบุคลากรด้วยวิธีที่บางครั้งดูเหมือน “มั่งง่าย” ของเหล่าผู้เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต จึงทำให้เราสามารถพบเห็นนักพากย์ที่พูดไม่ชัด, นักพากย์ที่ไม่มีคุณภาพ การพากย์ที่ชู้ยและมั่งง่าย ในสถานีโทรทัศน์หลายช่องอย่างเช่นทุกวันนี้

ธุรกิจและศิลปะอาจดำเนินไปด้วยกันได้เป็นอย่างดี หากเจ้าขององค์กรหรือเจ้าของปัจจัยการผลิตมีแนวคิดในเชิงสร้างสรรค์งานให้มีคุณภาพมากกว่าปริมาณ ดังนั้นความอยู่รอดของวงการพากย์จึงขึ้นอยู่กับมิติทางด้านเศรษฐกิจว่า เป็นการสร้างงานสร้างอาชีพนี้ให้ดำรงคงอยู่ต่อไป เนื่องจากความจำเป็นในด้านบริบทของความเป็นสังคมไทย แต่การดำรงคงอยู่นี้ หมายรวมถึงคุณภาพด้วยหรือไม่ ซึ่งจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างนักพากย์ส่วนใหญ่ มีความเห็นในเชิงลบในคุณภาพของนักพากย์ในปัจจุบันมากกว่านักพากย์ในสมัยก่อน ถึงแม้ว่าจะมีนักพากย์เกิดใหม่หรือมีความพยายามสร้างนักพากย์มากขึ้น แต่คุณภาพของนักพากย์กลับยิ่งต่ำลง เนื่องจากการแทรกแซงของนายทุน หรือการครอบงำด้วยฐานอำนาจทางเศรษฐกิจ

ถึงแม้ว่าในคัดเลือกเสียงเป็นทางเลือกใหม่ที่เปิดโอกาสมากขึ้น สำหรับคนหลายกลุ่ม แต่สิ่งนี้ก็คงสืบเนื่องมาจากเหตุผลทางด้านธุรกิจ ซึ่งเป็นผลประโยชน์ที่สามารถตีค่าออกมาเป็นตัวเงินให้กับบริษัทผู้ผลิตภาพยนตร์เอง แต่ด้วยทางเลือกนี้โอกาสที่จะคัดเลือกคนที่มีคุณภาพมีมากกว่าการสร้างบุคลากรภายในองค์กร อาจมีนักพากย์เกิดใหม่ที่มีความสามารถเกิดขึ้นได้ถึง 30 % เพราะมีโอกาสมากกว่า การคัดเลือกด้วยเกณฑ์ของเสียง เป็นจุดเริ่มต้นที่ความสามารถอื่นที่อาจแฝงเร้นอยู่ปรากฏตามมา ถึงแม้มีความเป็นไปได้ไม่มากนัก แต่อย่างน้อยก็ทำให้มีคนมีความสามารถกล้าทดลอง หรือเสนอตัวเข้ามามากขึ้น ทำให้มีตัวเลือกมากกว่าการที่ไม่มีการทดสอบใดๆเลย อย่างเช่นการสร้างนักพากย์ในองค์กรต่างๆ

2) มิติทางสังคมและวัฒนธรรม

สังคมไทยมีปัจจัยที่ทำให้การพากย์ต้องคงอยู่ต่อไปด้วยบริบทของสังคมไทยหลายประการ คือ

2.1) ภาษาไทยเป็นภาษาหลัก ประเทศไทยไม่เคยเป็นเมืองขึ้นของชาติใด มีการใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลัก ไม่มีการใช้ภาษาอื่นเป็นภาษาหลักที่ 2 หรือ 3 ภาษาไทยจึงเป็นภาษาที่จำเป็นในการใช้ชีวิตของคนไทยเรื่อยมา และจะยังคงอยู่ต่อไป ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็ภาพยนตร์ของชาติใด ภาษาใด เมื่อพูดออกมาเป็น

ภาษาไทย ผู้ชมจะเกิดความคุ้นเคยและมีความรู้สึกร่วมในความเป็นชาติ (Nation) มากกว่า

2.2) **พื้นฐานความรู้** ประเทศไทยยังมีคนจำนวนมากที่ไม่รู้หนังสือ หรือมีความรู้ต่ำ ดังนั้นการทำความเข้าใจกับภาพยนตร์ด้วยวิธีการที่ง่ายที่สุดคือการชมภาพยนตร์ที่มีการพากย์ การแทนที่ด้วยคำบรรยายอักษรได้ภาพ อาจใช้ได้ดีในกลุ่มของคนที่มีความรู้ หรือกลุ่มคนเมือง ที่มีอัตราในการขยายตัวในกลุ่มนี้สูงขึ้น แต่จะใช้ไม่ได้ผลเลยในกลุ่มคนที่มีพื้นฐานความรู้ต่ำทั่วประเทศ

แต่ในขณะเดียวกัน มีการพัฒนาในด้านพื้นฐานความรู้มากขึ้นทั้งในส่วนของนักพากย์และผู้ชม ในส่วนของนักพากย์ที่เกิดใหม่ส่วนใหญ่จะมีพื้นฐานความรู้มากขึ้น การทำความเข้าใจกับบทอาจทำได้มากขึ้น (แต่ไม่ใช่ในทุกกรณี เพราะผู้วิจัยเคยพบนักพากย์ฝึกหัดที่มีพื้นฐานความรู้ระดับปริญญาตรี แต่ไม่มีพรสวรรค์ การมีพื้นฐานความรู้ไม่สามารถช่วยให้ทำความเข้าใจบทได้มากนัก) ดังนั้น การกำหนดมาตรฐานในการพากย์ก็เปลี่ยนไปด้วย เพราะจากเดิมนักพากย์มีความรู้ต่ำ ไม่เข้าใจภาษาต้นแบบ การจับเสียงภาษาต่างประเทศจึงเน้นที่การเริ่มต้นให้พร้อมและจบให้พร้อม โดยอาจจะไม่รู้วาทศิลป์หรือมีความหมายถูกต้องหรือไม่ เมื่อนักพากย์มีความรู้มากขึ้น การจับเสียงโดยการเกาะเสียงชาวนัดจะทำได้ง่าย เพราะฟังออก เช่นกรณีภาษาอังกฤษ จะรู้ได้ในทันทีว่า ถึงตรงไหน ผิดหรือไม่ การออกเสียงคำภาษาอังกฤษก็สามารถทำได้ดีขึ้น เช่น คำว่า "เซนทปีเตอร์สเบิร์ก" อ่านว่า "เซ็น (ท์) -ปี-เต้อ-ส-เบิ(ร์) ก" นักพากย์รุ่นเก่าที่มีความรู้ต่ำอาจออกเสียงไม่ได้ชัดเจนเท่า เป็น "เซ็น-ปี-เต้อ-เบิก" เป็นต้น ซึ่งเห็นได้ว่าความถูกต้องมีมากขึ้น

ในส่วนของผู้ชมบางส่วน ก็มีพื้นฐานความรู้สูงขึ้นเช่นกัน แต่ทำให้เกิดผลออกมาสองทางคือ

- ดูหนังพากย์แล้วสามารถจับผิดได้ ทำให้เกณฑ์การตัดสินคุณภาพนักพากย์สูงขึ้น
- ดูหนังพากย์แล้วสามารถเห็นอรรถรสที่สูญหายไป จึงหลีกเลี่ยงการดูหนังพากย์หันไปดูหนังที่มีคำบรรยายได้ภาพแทน

เมื่อผู้ชมมีความรู้มากขึ้น สามารถมองเห็นความผิดพลาดในการพากย์ได้มากขึ้น มีการสร้างเกณฑ์ขึ้นในใจว่าการพากย์อย่างไรจึงดีในสายตาของตน ซึ่งผู้ชมที่มีความรู้ส่วนใหญ่จะให้ความสนใจกับความถูกต้องของภาษามากกว่า ดังนั้น ถ้า นักพากย์นอกบทหรือเล่นมากเกินไป ก็มองว่านักพากย์ไม่มีคุณภาพ เพราะพากย์ มั่วบทร พากย์ไม่ถูกต้อง แต่ในขณะที่ผู้ชมในกลุ่มเดิม ไม่มีความรู้ทางภาษา รู้ แต่เพียงเกณฑ์ที่ตั้งใจตนเองว่าพากย์อย่างไรจะสนุก เพราะไม่รู้ว่าถูกหรือผิด ทำให้ไม่สนใจในเรื่องความถูกต้องทางภาษามากเท่ากับกลุ่มแรก แต่จะเน้นที่ ความสนุกสนานเพลิดเพลินที่ตนเองได้รับมากกว่า

แต่อย่างไรก็ตาม คนไทยส่วนใหญ่ทั่วประเทศยังมีความรู้่น้อย ดังนั้นยังคงขึ้นชม กับการชมภาพยนตร์ที่มีการพากย์มากกว่าการใช้คำบรรยายได้ภาพ จึงทำให้การ พากย์ยังจำเป็นต้องคงอยู่ต่อไป

2.3) **คุณูปการของการพากย์, บทบาท และหน้าที่ของการพากย์** การ พากย์มีบทบาทและหน้าที่แตกต่างกันไปในแต่ละยุคสมัย แต่ไม่ว่าอย่างไรก็เพื่อ การสื่อความเข้าใจระหว่างภาพที่เห็นและเสียงที่ได้ยิน ซึ่งทำให้เราสามารถมองเห็นคุณูปการของการพากย์ที่มีต่อสังคมไทยได้แก่

การพากย์เป็นเครื่องมือในการโฆษณาประชาสัมพันธ์หรือสร้างความน่าเชื่อถือ

เช่นกรณีของหนังขายยา ของบริษัทห้างร้านต่างๆ หรือในกรณีที่มีการ ประสานงานกับหน่วยราชการเพื่อการสร้างความมั่นคงของชาติ เช่น ในการ อบรมสัมมนาผู้ประกอบการอาชีพนักพากย์เรื่อง "การพากย์ภาพยนตร์เพื่อความมั่นคง ของชาติ" พลเอกเหรียญ ดิษฐบรรจง ได้กล่าวเปิดการอบรมเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2524 ที่ห้องประชุม กรป.กลางว่า

"...ผู้พากย์ภาพยนตร์เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการให้ความบันเทิงแก่ผู้ชม และมีส่วนสำคัญในการโน้มน้าวจิตใจผู้ชมในขณะเดียวกัน...ผู้พากย์ ภาพยนตร์เป็นสื่อมวลชนแขนงพิเศษ มีความสำคัญต่อสังคมชนบทและ

สังคมในประเทศมากเพราะคนไทยนิยมชมภาพยนตร์ต่างประเทศที่พากย์มากกว่าภาพยนตร์เสียงในฟิล์ม ผู้พากย์จึงนับว่าเป็นผู้ที่ให้ข่าวสารที่สำคัญเกี่ยวกับวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ตลอดจนความรู้รอบตัว ผู้พากย์ได้สัมผัสกับคนหลายระดับ ไม่ว่าจะป็นระดับอายุ ฐานะ ปัญญา การศึกษา ครอบคลุมไปทั่วประเทศไม่ว่าจะเป็นเขตในเมืองหรือเขตทุรกันดาร โดยเฉพาะพื้นที่ในชนบทที่อยู่ภายใต้การแทรกซึมบ่อนทำลายของฝ่ายที่ไม่หวังดีต่อบ้านเมือง เพราะฉะนั้นผู้พากย์ภาพยนตร์จึงเป็นศิลปินและผู้สื่อข่าวที่สำคัญที่สุดที่จะช่วยผดุงไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติบ้านเมืองได้เป็นอย่างดีที่สุด..." (เอกสารประกอบการสัมมนาผู้ประกอบการวิชาชีพการพากย์ภาพยนตร์เรื่อง "การพากย์ภาพยนตร์เพื่อความมั่นคงของชาติ" รุ่นที่ 2, ณ ห้องประชุมกรป.กลาง กองบัญชาการทหารสูงสุด สนามเสือป่า อ่างใน อรพันท์ พานิชเจริญ, 2526: 38)

จากคำกล่าวนี้ทำให้มองเห็นว่า การพากย์ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ชม และทำให้เกิดความเชื่อมั่นไว้วางใจกันและกัน แม้แต่หน่วยราชการยังจำเป็นต้องขอความร่วมมือจากนักพากย์เพื่อสร้างความมั่นคงให้กับบ้านเมือง

- การพากย์เป็นการสื่อความเข้าใจ (Understanding), สร้างความสนุกสนาน (Entertain)

การพากย์เป็นการให้ความบันเทิงแก่ผู้ชมในรูปแบบของการสื่อความเข้าใจระหว่างภาพและเสียง รวมไปถึงความสนุกสนานในรูปแบบของการพากย์ของนักพากย์แต่ละคนด้วย

- การพากย์สร้างความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกัน, ความผูกพันในท้องถิ่น

ในกรณีของนักพากย์ต่างจังหวัดหรือนักพากย์โรงที่มีชื่อเสียงประจำท้องถิ่นจะทำให้ผู้ชมมีความรู้สึกผูกพันในท้องถิ่นของตน เพราะเมื่อได้ยินชื่อนักพากย์

ประจำท้องถิ่น ก็ทำให้นักถึงรูปแบบการพากย์ที่มีลักษณะเฉพาะได้ ยิ่งในกรณีที่นักพากย์มีการกล่าวถึงสถานที่แวดล้อม หรือบุคคลสำคัญในเขตท้องถิ่นนั้นๆ ยิ่งทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกร่วมว่าเป็นพวกเดียวกัน กลุ่มเดียวกันมากขึ้น

- การพากย์เป็นการสานต่องานศิลปะ

การพากย์เป็นศิลปะแขนงหนึ่งดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เป็นเหมือนการแสดงในรูปแบบหนึ่ง ดังนั้น บางครั้งการที่ผู้ชมไปชมภาพยนตร์กลางแปลง จึงเหมือนกับการไปดูวิธีการพากย์ของนักพากย์ หรือดูการแสดงวิธีการพากย์นั่นเอง การพากย์เป็นเรื่องของการใช้ทักษะส่วนบุคคล ดังนั้น การสืบทอดหรือสานต่องานพากย์จึงเป็นความยากลำบากในการสร้างทักษะส่วนบุคคลให้ออกมาเป็นงานศิลปะ

จะเห็นได้ว่าการดำรงอยู่ของการพากย์เป็นความสัมพันธ์ของทั้ง 2 มิติและมีอิทธิพลต่อวงการพากย์ที่จะทำให้การพากย์ไม่อยู่ในรูปแบบของการค้าหรือผลประโยชน์มากเกินไปจนควรจลิมความงดงามทางด้านศิลปะและบริบทของความเป็นสังคมไทย

จากการศึกษาข้อมูลทั้งหมดและปัจจัยต่างๆจึงทำให้สรุปได้ว่า พัฒนาการของการพากย์ภาพยนตร์ในประเทศไทย ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยแวดล้อมที่เป็นปัจจัยภายนอกที่มีบทบาทมากที่สุดคือ ปัจจัยทางเทคโนโลยี ที่เปลี่ยนไปและส่งผลให้ปัจจัยอื่นๆคือ บทพากย์, ประเภทของภาพยนตร์, ประเภทของสื่อ และการครอบงำทางเทคโนโลยี เกิดการเปลี่ยนแปลงและมีผลกระทบตามไปด้วย และสิ่งที่ตัวกล่อมเกลามาให้ทุกปัจจัยผสมผสานและกลมกลืนได้คือ ปัจจัยภายใน ซึ่งก็คือ นักพากย์ เองที่ทำหน้าที่เหมือนกับเครื่องปรับเปลี่ยนหรือเครื่องผสมให้ทุกอย่างเข้ากันได้ แต่ในขณะเดียวกัน ปัจจัยทางเทคโนโลยีก็เป็นตัวแปรที่บังคับให้นักพากย์ไม่สามารถขยายจำนวนเพิ่มขึ้นได้มากเท่ากับที่เคยเป็น และทำให้นักพากย์มีประสิทธิภาพในการทำงานน้อยลง

ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบความสามารถของนักพากย์นับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อาจกล่าวได้ว่า เมื่อเทคโนโลยียังไม่มีความพร้อมไม่ว่าจะเป็นด้านสื่อ หรือ ด้านเสียง นักพากย์จำเป็นต้องใช้ความสามารถในการพากย์สูง เนื่องจากไม่มีสิ่งใดๆอำนวยความสะดวก ซึ่งยิ่งทำให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า ทักษะของนักพากย์เป็นสิ่งจำเป็นต่อการพากย์ไม่ว่าในยุคสมัยใด

นอกจากนั้น การพากย์จะยังคงอยู่ต่อไป โดยควบคู่ไปกับการมีคำบรรยายอักษรได้ภาพซึ่ง อาจจะมีปริมาณสูงขึ้น แต่ไม่สามารถแทนที่ได้เพราะบริบทของสังคมไทยที่ยังมีคนส่วนใหญ่มีความรู้จำกัด และต้องการฟังเสียงที่เป็นภาษาของตน ซึ่งจะให้ความเข้าใจ และความสนุกสนานได้มากกว่า

ปัจจุบันอาชีพนักพากย์เป็นอาชีพที่หลายคนใฝ่ฝัน ภายใต้นับว่าไม่น้อยเมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพอื่นๆ ถ้าหากพากย์ได้ดีก็มีรางวัลเป็นเครื่องล่อใจ การพากย์ภาพยนตร์ทางทีวีและวิดีโอยังเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องอยู่คู่กันต่อไป ด้วยความหมายที่ให้แกสังคมที่ไม่เป็นเพียงแค่ "ศิลปินในเงามืด" เท่านั้น แต่นับได้ว่าเป็น "ฟันเฟือง...ชิ้นสำคัญของธุรกิจขายฝัน" ในทุกยุคทุกสมัยเลยทีเดียว

ด้วยเหตุผลเหล่านี้ นักพากย์ที่จะสืบทอดการพากย์ต่อไปควรจะสำนึกถึงการสร้างความสามารถในการพากย์ของตนให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ เพราะเมื่อการสร้างความสามารถยิ่งน้อยลงมากเท่าไร คุณภาพก็ยิ่งน้อยลงเท่านั้น เมื่องานพากย์ไม่มีคุณภาพ ผู้ชมก็จะเริ่มเบื่อหน่ายและหันไปหาสื่ออื่น หรือวิถีทางอื่นที่อาจเป็นทางเลือกที่ดีกว่า ถึงแม้จะไม่สามารถทดแทนได้ทั้งหมดก็ตาม และเมื่อวันหนึ่งวันใดนักพากย์ที่หลงเหลืออยู่มีแต่นักพากย์ที่ไม่มีคุณภาพ วันนั้นความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอาจจะเข้ามาแทนที่และเป็นที่ต้องการมากกว่า

ข้อจำกัดในการวิจัย

- 1) ข้อมูลที่ได้ส่วนใหญ่ยังไม่มีเก็บรวบรวมไว้เป็นหลักฐานมากเท่าที่ควร การศึกษาในเรื่องของกลยุทธ์หรือวิธีการที่ใช้ในการพากย์จึงยังคงอาศัยข้อมูลจากการสัมภาษณ์เป็นส่วนใหญ่
- 2) ภาพยนตร์บางประเภทเช่น อินดี้ ปัจจุบันมีค่อนข้างน้อยจนถึงไม่มีเลย จึงทำให้หาข้อมูลในการอ้างอิงได้น้อยเป็นการบอกเล่าจากนักพากย์ยุคเก่าทั้งสิ้น หากมีการนำมายกตัวอย่างอาจใช้ได้จากภาพยนตร์ยุคเก่าๆเท่านั้น
- 3) การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เน้นการศึกษาโดยเข้าหาส่วนกลางเป็นหลัก โดยมองจากส่วนท้องถิ่นเข้าหาส่วนกลาง (Centralize) เนื่องจากสภาพของการพากย์ในปัจจุบันเป็นการกระจายจากส่วนกลางไปสู่ส่วนภูมิภาคมากกว่า ซึ่งอาจจะไม่ครอบคลุมบริบทต่างๆในส่วนท้องถิ่น เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาในเรื่องการ

พากย์ ดังนั้น หากมีผู้ใดสนใจศึกษาในส่วนท้องถิ่นก็จะเป็นการศึกษาเจาะเฉพาะ ส่วนท้องถิ่นได้ต่อไป

- 4) ภาพยนตร์ในความหมายของการพัฒนาการในการพากย์นี้มิใช่หมายถึงภาพยนตร์ ในโรงภาพยนตร์เท่านั้น แต่หมายรวมถึง โทรทัศน์ และ สื่อวีดิทัศน์ด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้สนใจศึกษาค้นคว้า

เนื่องจากรางวัลต่างๆไม่ว่าจะเป็น เมขลา, โทรทัศน์ทองคำ, ตู๊กตาทอง หรืออื่นๆอีกมากมาย คือเป้าหมายที่นักพากย์ทุกคนมุ่งหวัง แต่เป็นที่น่าสงสัยว่า มาตรฐานที่ใช้ในการตัดสินในการให้รางวัลเหล่านี้ มีเกณฑ์ใดเป็นตัววัด และเชื่อถือได้หรือไม่ เนื่องจากมีนักพากย์มากมายที่เคยได้รับรางวัลเหล่านี้แต่ว่าคุณภาพของการพากย์กลับไม่เป็นอย่างที่คิด เพราะมีข้อสงสัยและคำกล่าวอ้างจากหลายกระแสที่ว่า มีการซื้อรางวัล มีการขอรางวัล มีการหมุนเวียนรางวัลให้ได้สลับสับเปลี่ยนกันไปตามสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับช่องนั้น บางครั้งกรรมการที่ตัดสินไม่มีคุณสมบัติเพียงพอที่จะตัดสิน เนื่องจากไม่มีความรู้เกี่ยวกับการพากย์ เพียงแต่ตัดสินไปเพราะตนเองชอบเรื่องนั้นๆเป็นต้น

ด้วยเหตุผลต่างๆ เหล่านี้ จึงเป็นเรื่องที่น่าค้นคว้าวิจัยว่า "มาตรฐานของการแจกรางวัล" ต่างๆเหล่านี้มีเกณฑ์ที่น่าเชื่อถือมากน้อยแค่ไหนอย่างไร โดยไม่ใช่เพียงแค่ว่าเฉพาะนักพากย์เท่านั้น แต่ควรเป็นการศึกษาโดยเน้นเรื่อง "มาตรฐานของการแจกรางวัลสำหรับศิลปินประเภทต่างๆ" เพื่อให้การยกระดับมาตรฐานของศิลปินให้สูงขึ้นและเป็นไปตามความสามารถที่แท้จริง

นอกจากนั้น ประวัติบุคคลของนักพากย์แต่ละท่านก็เป็นเรื่องที่น่าสนใจศึกษา เช่น จรี โอศิริ ซึ่งได้รับรางวัลเป็นศิลปินแห่งชาติในสาขาการพากย์, สมพงษ์ วงษ์รักไทย และคนอื่นๆ ที่เป็นนักพากย์ระดับชั้นแนวหน้าของประเทศไทย เพื่อเป็นการสืบทอดลักษณะวิธีการเฉพาะบุคคลที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

อีกทั้ง การศึกษาผู้รับสาร (Receiver) ผู้ชมที่รับชมการพากย์ภาพยนตร์ในรูปแบบต่างๆ ซึ่งเป็นตัววัดความสำเร็จของนักพากย์ ยังคงเป็นเรื่องที่น่าสนใจเช่นเดียวกัน เพราะการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นไปที่ผู้ส่งสาร (Sender) หรือนักพากย์เป็นหลัก

จึงอาจกล่าวได้ว่ามีเรื่องราวที่น่าสนใจอีกมากมายเกี่ยวกับการพากย์ภาพยนตร์ที่ยังเป็น
เรื่องน่าศึกษา เพราะการค้นคว้าวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพากย์ภาพยนตร์นี้ยังมีน้อย ดังนั้น
ผู้วิจัยเชื่อว่าวิทยานิพนธ์เล่มนี้จะเป็นเสาหลักหรือMilestone แรกที่สามารถแตกเป็นหัวข้อให้ศึกษา
ต่อไปได้ในไม่น้อยกว่า 10 หัวข้อ โดยเจาะศึกษาเฉพาะแต่ละหัวข้อย่อยในรายละเอียดต่อไปได้อีก
และคาดหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะมีผู้ที่สนใจสานต่อเจตนารมณ์นี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี.
